

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **L. Š.**, zastoupená Mgr. Markétou Vítovou, advokátkou se sídlem U Výstaviště 9/229, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábr. L. Svobody 12, Praha 1, za účasti: **CTI-PRO, spol. s r. o.**, se sídlem U Výstaviště 9/229, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2009, č. j. 4 Ca 6/2006 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2856 Kč k rukám její zástupkyně Mgr. Markéty Vítové do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 20. 3. 2006, č. j. 146/2006–160–SPR/2.

Citovaným rozhodnutím byla zamítnuta odvolání žalobkyně a společnosti CTI-PRO, spol. s r. o. a bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravně správních agend ze dne 4. 1. 2006, č. j. MHMP 136242/2005, kterým byla žalobkyně

uznána vinnou ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (v tehdy platném znění) a byla jí uložena pokuta ve výši 3000 Kč. Přestupku se žalobkyně měla dopustit tím, že dne 19. 5. 2006 kolem 16:15 hod v Praze 2 na náměstí Míru při řízení vozidla značky Peugeot 206 nedodržela dostatečnou vzdálenost za před ní jedoucím motorovým vozidlem Ford Fiesta majitele M. M. a narazila do něj, čímž porušila ustanovení § 4 písm. a), b) a § 19 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Zároveň byla žalobkyni uložena povinnost uhradit Magistrátu hl. m. Prahy paušální částku nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

Městský soud v Praze citované rozhodnutí stěžovatele rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností zrušil pro nezákonnost podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když mimo jiné konstatoval, že *„žalovaný porušil princip volného hodnocení důkazů, když bez dalšího vysvětlení akcentoval toliko některé z provedených důkazů, zatímco jiné (protichůdné) opominul, přičemž taková situace mohla vést až k tomu, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu“*.

II.

Stěžovatel podanou kasační stížnost opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když napadený rozsudek považuje za nezákonný, neboť byl dle jeho názoru vydán na základě nesprávného posouzení právní otázky soudem v předchozím řízení.

Stěžovatel vytýká Městskému soudu v Praze, že klade nepřiměřeně velkou pozornost otázce funkčnosti brzdových světel vozidla, do kterého žalobkyně narazila. Dle stěžovatele totiž tato okolnost není při posuzování, zda se žalobkyně dopustila popsaného přestupku [porušení § 4 písm. a), b) a § 19 odst. 1 zákona č. 136/2000 Sb.], vůbec důležitá. Stěžovatel také poukazuje na omezené možnosti dokazování funkčnosti brzdových světel.

Stěžovatel rovněž nesouhlasí s tvrzením soudu, že v řízení o přestupku nedošlo k hodnocení jednotlivých důkazů ani k celkovému hodnocení důkazů ve vzájemných souvislostech a že byl porušen princip volného hodnocení důkazů. Naopak trvá na tom, že se řádně a v plném rozsahu vypořádal se všemi návrhy a tvrzeními žalobkyně a že rozhodl na základě všech shromážděných důkazů, včetně důkazů navržených žalobkyní, po jejich náležitém vyhodnocení, a to jednotlivě i ve vzájemných souvislostech.

Městskému soudu stěžovatel dále vytýká, že se v rozporu s § 75 odst. 2 s. ř. s. zabýval nad rámec žalobního návrhu celým rozhodnutím žalovaného.

Proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla její odmítnutí, neboť prý byla podána osobou zjevně neoprávněnou (podepsali ji Mgr. O. a ing. P., kteří nebyli účastníky řízení před městským soudem). V případě, že soud dospěje k názoru, že stížnost byla podána oprávněnou osobou, navrhuje ji zamítnout jako nedůvodnou.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV.

Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou žalobkyně, že stěžovatel není k podání kasační stížnosti vůbec aktivně legitimován. Tato námitka není důvodná, jelikož stěžovatelem samozřejmě nejsou fyzické osoby, uvedené v jejím závěru (ing. P., Mgr. O.), nýbrž druhostupňový správní úřad, který v dané věci rozhodoval, tj. Ministerstvo dopravy, za které jsou oprávněny podle vnitřních předpisů jednat právě jmenované osoby.

Soud tak mohl přistoupit k meritornímu projednání a rozhodnutí kasační stížnosti. Přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Za nesprávné posouzení právní otázky považuje stěžovatel zřejmě způsob, jakým se městský soud vypořádal se záležitostí funkčnosti brzdových světel vozidla, do kterého žalobkyně narazila. Nesprávné právní posouzení spočívá podle konstantní judikatury zdejšího soudu buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Zdejší soud nejprve uvádí, že kasační stížnost směřuje proti rozsudku městského soudu, který zrušil rozhodnutí stěžovatele (žalovaného) výslovně pro nezákonnost, byť sedes materie jeho argumentace se spíše věnuje vadám řízení (porušení principu volného hodnocení důkazů). Tento nedostatek napadeného rozsudku nicméně nelze považovat za natolik zásadní, (a to i s ohledem na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu), aby sám o sobě vedl k jeho kasaci. Nelze ostatně ani přehlédnout, že nezákonnost jakožto důvod zrušení rozhodnutí stěžovatele není uvedena ve výroku, nýbrž pouze v odůvodnění napadeného rozsudku.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel spatřuje hlavní závadu rozsudku ve způsobu, jakým se Městský soud v Praze vypořádal z otázkou funkčnosti brzdových světel auta, do kterého žalobkyně narazila. Ve svém rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, dospěl stěžovatel k závěru, že 1) tato otázka „*není meritem věci pro právní kvalifikaci přestupku, z něhož byla paní L. Š. obviněna*“ (str. 9), a že 2) „*bylo dostatečně prokázáno, že brzdová světla motorového vozidla tovární značky Ford Fiesta, byla funkční, viz protokol o nehodě v silničním provozu (na místě nehody nebyly nalezeny stopy brzdění ani dřecí stopy, kontrola předepsaného osvětlení vozidel – plně funkční), výpověď svědků M. M. J. H., (...)*“ (str. 9 a 10 téhož rozhodnutí). Naproti tomu Městský soud v Praze dospěl k částečně odlišnému názoru, když konstatoval, že „*funkčnost brzdových světel není skutečně rozhodná pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona (resp. § 4 písm. a), b), § 19 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích), avšak má jistě význam pro řádné uložení sankce, a to z hlediska zjištění míry zavinění. Proto je nezbytné, aby otázka funkčnosti brzdových světel byla v řízení objasněna, tím*

spíše, staví-li na této skutečnosti žalobkyně svoji obranu“ (str. 4 napadeného rozsudku). Městský soud v této souvislosti cituje rovněž rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 1989 sp. zn. 11 Tz 9/88, jehož právní věta zní: „Řidič je povinen neustále zachovávat bezpečnou vzdálenost od vozidla jedoucího před ním (§ 13 odst. 1 vyhl. č. 100/1975 Sb. o pravidlech silničního provozu). Nesmí se přitom spoléhat pouze na to, že snižování rychlosti jízdy mu bude signalizováno brzdnými světly vozidla jedoucího vpředu.“

Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že se v tomto případě ze strany městského soudu nejedná o aplikaci nesprávného právního předpisu ani o nesprávnou interpretaci správného právního předpisu ve shora naznačeném smyslu. Ostatně ani sám stěžovatel netvrdí, že měly být na daný případ použity jiné předpisy. Ohledně výkladu aplikovaných norem pak má zdejší soud za to, že úvaha městského soudu, podle níž funkčnost brzdových světél vpředu jedoucího vozidla (zde M. M.) sama o sobě není rozhodná pro naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku ze strany žalobkyně, nicméně je důležitá z hlediska hodnocení míry zavinění, je zcela racionální a logická.

Pokud totiž měla být žalobkyně sankcionována za porušení povinnosti, spočívající v tom, že neponechala „dostatečnou bezpečnostní vzdálenost“, aby se mohla vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jelo před ní, je zjevné že se jedná o neurčitý právní pojem, který je třeba naplnit konkrétním obsahem, tedy úvahou správního orgánu a aplikovat jej vždy na ten který případ. Přitom je zřejmé, že za situace, kdy právní úprava nepředepisuje přesnou metrickou vzdálenost mezi za sebou jedoucími vozidly a ponechává ji na řešení v konkrétním případě podle okolností věci (viditelnost, povětrnostní situace, stav vozovky, zkušenost řidiče, technický stav vozu, označení vpředu jedoucího vozidla jako autoškola či začátečník apod.), je nutno právě tyto konkrétní okolnosti vyhodnotit při rozhodování v každém přestupkovém řízení. Takto viděno se jeví funkčnost brzdových světél vpředu jedoucího vozidla jako okolnost zásadní, neboť řidič v pořadí druhého vozidla zcela samozřejmě předpokládá, že přibrzdění či zastavení vozidla předního bude takto signalizováno a umožní mu vlastní reakci v přiměřeném časovém horizontu. Pokud by však tato světla nefungovala a bylo by nutno reagovat až na samotnou skutečnost přibrzdění či zastavení, je to pochopitelně záležitost, které by měla mít svůj význam při posouzení míry zavinění řidiče.

S tímto právním názorem městského soudu se proto zdejší soud plně identifikuje. V nyní projednávané věci ostatně (nesporně právě ze shora nastíněných důvodů) jeden ze zasahujících dopravních policistů uvedl, že v případě, že jde o podezření z porušení ustanovení § 19 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, vždy kontroluje brzdová světla auta jedoucího vpředu (viz protokol o výpovědi svědka J. H. ze dne 15. 11. 2005, str. 3).

Lze tak shrnout, že námitce stěžovatele, podle níž městský soud v Praze postupoval protizákonně, když otázku funkčnosti brzdových světél považoval za relevantní při posuzování, zda se žalobkyně dopustila předmětného přestupku, proto ze všech uvedených důvodů nelze přisvědčit.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda žalovaný skutečně porušil zásadu volného hodnocení důkazů, když bez dalšího vysvětlení akcentoval toliko některé

z provedených důkazů, zatímco jiné (protichůdné) opominul. Ze správního spisu k tomu plyne, že ohledně funkčnosti brzdových světel byl proveden důkaz protokolem o nehodě v silničním provozu ze dne 20. května 2005 a dále svědeckými výpověďmi svědků J. H., L. Š., M. M., J. N. a L. J. Skutečnost, že brzdová světla vozidla byla funkční, však přímo vyplývá toliko z protokolu o nehodě a z výpovědí M. M. (poškozený řidič) a J. H. (dopravní policista). Naopak žalobkyně L. Š. a L. J. rozporují, že by se vůbec nějaká zkouška funkčnosti brzdových světel uskutečnila, a L. Šmídová dále vypověděla, že brzdová světla před ní jedoucího vozidla nefungovala. Důležité je, že výpověď policisty H. nepotvrdil ani jeho kolega Nováček, který uvedl, že si není vědom, zda J. H. prováděl kontrolu brzdových světel a že on sám ji také neprováděl. Nejvyšší správní soud nevidí důvod ani jakkoliv rozporovat závěr městského soudu o nedůvěryhodnosti výpovědi M. M., který si prý pamatoval, že policisté kontrolovali stav brzdových světel jeho vozu, nicméně nebyl schopen vůbec odpovědět, jakým způsobem byla kontrola provedena.

Z ustanovení § 77 odst. 2 věty druhé s. ř. s. vyplývá, že důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Z ustálené judikatury Ústavního soudu vyplývá, že povinností soudu je, za předpokladu respektování procesních předpisů a kautel z nich vyplývajících, provedený důkaz hodnotit a zdůvodnit, proč jej odmítá nebo pokládá za nevěrohodný, a v odůvodnění rozhodnutí své stanovisko k tomuto důkazu přiměřeně vyložit (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 4. 2002, sp. zn. IV. ÚS 582/01, zveřejněný pod č. 52 ve svazku č. 26 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu; srov. dále nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 11. 1994, sp. zn. III. ÚS 150/93, zveřejněný pod č. 49 ve svazku č. 2 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu).

Z obsahu napadeného rozsudku městského soudu plyne, že zhodnotil vše, co v řízení vyšlo najevo, a zvážil každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemné souvislosti ve shora nastíněném smyslu. Pokud za této situace dospěl k závěru, že stěžovatel ve svém rozhodnutí nesprávně vyhodnotil provedené důkazy o funkčnosti brzdových světel vozidla M. M., jedná se o závěr přesvědčivě odůvodněný, který se stěžovateli nepodařilo jakkoliv vyvrátit. Městský soud totiž podrobně vyložil, že nebyly shodné ani výpovědi dvou přítomných policistů, poukázal na konkrétní nesoulad ve výpovědi a nevěrohodnost ve výpovědi poškozeného M. a k tvrzené zkoušce brzd konstatoval, že ji musely provést nejméně dvě osoby, což si však nikdo z přítomných nepamatoval (kromě policisty H., který si však zase nevzpomíná, jakým způsobem tato kontrola byla provedena), a to za situace, kdy časový odstup od nehody nebyl zásadní (6 měsíců). Městský soud rovněž žalovanému vytkl, že zcela opomenul výpověď svědka J., což nelze ani tehdy, kdy je zřejmé, že má vztah k žalobkyni.

Protože není úkolem soudu nahrazovat nesprávná skutková zjištěná správního orgánu, je na stěžovateli, aby v souladu s napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze znovu náležitě zhodnotil provedené důkazy, a to jak jednotlivě tak v jejich vzájemných souvislostech, a také aby vysvětlil, ze kterých důkazů vycházel a proč, a naopak aby objasnil, proč jiným důkazům neuvěřil.

Prisvědčit nelze ani námitce stěžovatele, že městský soud nevzal v potaz stěžovatelovo vyjádření k žalobě ze dne 12. 6. 2006. Toto vyjádření totiž obsahovalo pouze základní argumenty, kterými stěžovatel zdůvodňuje, proč by měl Městský soud v Praze zamítnout žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout jako nedůvodnou. V jeho první části stěžovatel shrnul, proč považuje skutečnost, že brzdová světla vozidla p. M. byla funkční, za prokázanou. Městský soud se však s tímto tvrzením však neztotožnil, což podrobně vysvětluje na str. 4 a 5 napadeného rozsudku. V další části vyjádření se stěžovatel bránil námitce žalobkyně, že tím, že nedošlo k provedení důkazu výsledkem svědků Mgr. V., ing. S. a p. R., došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces. S touto částí stěžovatelovy argumentace se městský soud ztotožnil a na str. 5 napadeného rozsudku vysvětluje, že výše jmenovaní by byli pouze nepřímými svědky a vypovídací hodnota jejich svědeckých výpovědí by byla velmi nízká a nemohly by přispět k objasnění skutkového stavu a věrohodnosti ostatních důkazů. Stěžovatel dále obhajuje zákonnost svého rozhodnutí když tvrdí, že bylo vydáno na základě dostatečně provedeného dokazování a že všechny důkazy byly posouzeny jednotlivě i ve vzájemné souvislosti. S tímto tvrzením se městský soud znovu neztotožnil a důvody svého rozhodnutí podrobně vysvětlil na str. 4 a 5 napadeného rozsudku.

Lze tak shrnout, že tato námitka je zcela nedůvodná, protože městský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku s argumentací stěžovatele obsaženou ve vyjádření ze dne 12. 6. 2006 vypořádal dostatečným a přesvědčivým způsobem a dokonce se s ní v některých případech ztotožnil. Stěžovatel se proto mylí, neboť ve skutečnosti nepochybně korektnost řízení před městským soudem, nýbrž svůj procesní neúspěch.

Stěžovatel konečně vytýká městskému soudu, že vybočil z mezí stanovených pro soudní přezkum ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s., když se při svém přezkumu „zabýval zcela nad rámec žalobního návrhu celým rozhodnutím žalovaného.“ K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že § 75 odst. 2 stanoví, že „soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.“ Z žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 29. 3. 2006 vyplývá, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 20. 3. 2006, č. j. 146/2006-160-SPR/2. Žalobní petit brojil výslovně proti všem výrokovým částem rozhodnutí žalovaného a nutno uvést, že z konfrontace velmi podrobné (osmistránkové) žaloby, strukturované do jednotlivých bodů jak ve skutkové, tak i právní oblasti, s odůvodněním napadeného rozsudku městského soudu je jednoznačně patrné, že městský soud rozsah uplatněných žalobních bodů nikterak nepřekročil. Ani samotný stěžovatel ostatně blíže nekonkretizuje, v čem by měl tento nepřípustný přesah spočívat.

Rovněž této námitce stěžovatele proto Nejvyšší správní soud nemohl prisvědčit.

IV.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyně naopak měla v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, a

proto má dle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení byly stanoveny podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v tomto případě za jeden úkon právní služby spočívající v písemném podání týkajícím se věci samé (vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 22. 4. 2009), a paušální náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2100 Kč a 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2400 Kč. Protože z obsahu spisu je zřejmé, že advokátka žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 456 Kč, odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni se tedy vůči stěžovateli přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2856 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu